

Sygn. akt I C 1918/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Andrzej Żelazowski

Protokolant: protokolant Agnieszka Uchto

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **D. W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej D. W. na rzecz powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 124.568,46 zł (słownie złotych: sto dwadzieścia cztery tysiące pięćset sześćdziesiąt osiem 46/100) z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP – każdorazowo nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie – od kwoty 106.687,61 zł od dnia 13 maja 2016r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej D. W. na rzecz powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 13.446 zł (słownie złotych: trzynaście tysięcy czterysta czterdzieści sześć) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. przyznaje adwokatowi W. B. od Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Krakowie kwotę 4.428 zł (słownie złotych: cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Sygn. akt I C 1918/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 lipca 2017 r.

Strona powodowa (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozwem z dnia 13 maja 2016 r., wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagała się zasądzenia od pozwanej D. G. (obecnie: W.) kwoty 124.568,46 zł.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie z dnia 30 września 2016 r. sprawa została przekazana tut. Sądowi do rozpoznania. (k. 6).

Pismem z dnia 12 grudnia 2016 r. (k. 13-19) strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu i wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 124.568,46 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia wniesienia pozwu, tj. 13 maja 2016 r. do dnia zapłaty, naliczanymi od kwoty 106.687,61 zł, według stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych wynoszącej czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego Narodowego

Banku Polskiego z uwzględnieniem ograniczenia wynikającego z przepisu art. 481 § 2¹ k.c. oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm prawem przepisanych, opłaty skarbowej id złożonych pełnomocnictw oraz opłaty notarialnej od uwierzytelnionego pełnomocnictwa w kwocie 7,38 zł.

Na uzasadnienie swojego stanowiska strona powodowa wskazała, że w dniu 16 stycznia 2012 r. J. G. (1) i B. G., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Apteka Centrum (...) S.C. B. G. J. G. (1), zawarli z (...) Bank Spółka Akcyjna umowę kredytu (...) o numerze (...) na łączną kwotę 199.999,52 zł na okres 60 miesięcy. Oprocentowanie kredytu stanowiło sumę marży kredytowej i stawki referencyjnej 3M WIBOR dla waluty kredytu, która została wskazana w części szczególnej umowy. Oprocentowanie na dzień udzielenia kredytu wynosiło 15,15 %.

Strona powodowa podała, że w związku z przedmiotową umową kredytu, w dniu 16 stycznia 2012 r., jako jedno z zabezpieczeń wykonania umowy została podpisana umowa poręczenia nr (...), na podstawie której poręczyciele: pozwana D. G. (obecnie: W.) i M. G. zobowiązali się względem banku wykonać wszelkie zobowiązania za dłużnika wynikające z umowy kredytu w przypadku, gdy dłużnicy główni nie wykonają ciążących na nich zobowiązań w terminie i na warunkach określonych w umowie.

Kredyt został wypłacony kredytobiorcom w dniu 24 stycznia 2012 r. Dłużnicy i poręczyciele wpłacali raty kredytu w kwotach i terminach odbiegających od przyjętego przez strony harmonogramu spłaty, co powodowało naliczenie przez powoda odsetek karnych od należności przeterminowanych.

Strona powodowa podała, że w związku z wystąpieniem opóźnień w terminowym spłacaniu przez zobowiązanych rat kredytu, wzywał zobowiązanych do dobrowolnej spłaty zaległości należności wysyłając do zobowiązanych m.in. w dniu 22 stycznia 2015 r. ostateczne wezwanie do zapłaty, pod rygorem wypowiedzenia umowy.

W związku z faktem, iż zobowiązani nie dokonali wpłaty w wyznaczonym terminie, pismem z dnia 24 lutego 2015 r. powód skierował do zobowiązanych, w tym do pozwanej, wypowiedzenie umowy kredytu. Roszczenie zostało postawione w stan wymagalności w dniu 14 kwietnia 2015 r. w związku z upływem okresy wypowiedzenia. Pismem z dnia 22 lutego 2016 r. powód ponownie wezwał zobowiązanych, w tym pozwaną do spłaty, kierując do nich ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty.

Pozwana D. W. (uprzednio: G.) w piśmie z dnia 12 kwietnia 2017 roku (k. 116- 120) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, zaś w przypadku uwzględnienia powództwa- o przyznanie kosztów zastępstwa adwokackiego od Skarbu Państwa, według norm przepisanych.

Pozwana zaprzeczyła, aby zawarła z powodem umowę poręczenia nr (...), powołując się na brak podpisów osób uprawnionych do reprezentacji powoda na umowie poręczenia. W ocenie pozwanej sam fakt wezwania jej do zapłaty kwot wynikających z dokumentu umowy, po upływie niemal trzech lat od jego sporządzenia, nie realizuje dyspozycji z art. 60 k.c. Zdaniem pozwanej trudno przyjąć, że milczenie banku można interpretować jako dorozumiane złożenie oświadczenia woli. Stoi to w sprzeczności z profesjonalnym charakterem działalności wykonywanej przez powoda i godzi w zasadę pewności obrotu.

Pozwana podniosła, że w dniu 16 stycznia 2012 r. nie prowadziła działalności gospodarczej. Umowa poręczenia została zawarta w L.. Miejscem zawarcia umowy była apteka prowadzona przez kredytobiorcę. Pozwana nie była pracownikiem kredytobiorcy, nie pracowała ani nie wykonywała usług na rzecz apteki na podstawie innego stosunku prawnego. Strona powodowa nie posiadała nigdy placówki w L.. W ocenie pozwanej do przedmiotowej umowy znajdują zastosowanie przepisy obowiązującej w dacie jej zawarcia ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Pozwana podała, że dowiedziała się o przysługującym jej prawie odstąpienia od umowy w dniu 7 kwietnia 2017 roku. Uprzednio nie została o przysługującym jej prawie odstąpienia od umowy należycie pouczona. Umowa poręczenia nie

została wykonana do dnia sporządzenia niniejszego pisma. 12 kwietnia 2017 r. pozwana nadała na adres powoda pismo zawierające oświadczenie woli o odstąpieniu od umowy, którego skutki prawne traktują umowę jako niezawartą, a pozwana jako konsument jest zwolniona od wszelkich zobowiązań.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 stycznia 2012 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. zawarł z J. G. (1) i B. G., prowadzącymi wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: Apteka Centrum (...) S.C. w L. umowę kredytu (...) nr (...) w kwocie 199 999,52 zł na warunkach określonych w umowie. Kredytobiorca zobowiązał się dokonać spłaty kredytu wraz z odsetkami w 60 równych ratach kapitałowo – odsetkowych. Kredyt zgodnie z dyspozycją został uruchomiony w dniu 24 stycznia 2012 r.

dowód: umowa kredytu z dnia 16 stycznia 2012 r., k. 32-34; dyspozycja uruchomienia kredytu, k. 55-56.

Pozwana D. W. (uprzednio: G.) i M. G. w celu zabezpieczenia spłaty wierzytelności przysługujących bankowi z tytułu kredytu w kwocie 199.999,52 zł udzielonego J. G. (1) i B. G. podpisały umowę poręczenia nr (...), na mocy której zobowiązały się względem banku wykonać wszelkie zobowiązania za dłużnika wynikające z umowy kredytu w przypadku, gdy dłużnik nie wykona ciężących na nim zobowiązań w terminie i na warunkach określonych w umowie kredytu (§ 2 ust. 1).

dowód: umowa poręczenia nr (...) z dn. 16 stycznia 2012 r., k. 35.

Na dzień zawarcia umowy kredytu i umowy poręczenia pozwana D. W. pozostawała w związku małżeńskim z J. G. (1). Pozwana złożyła pisemne oświadczenie, w którym wyraziła zgodę na zawarcie przez jej męża J. G. (1) umowy kredytu oraz ustanowienia wszystkich zabezpieczeń wymaganych przez bank. Podpisała oświadczenie o przyjęciu do wiadomości oświadczenia o ryzyku stopy procentowej do umowy, której jest poręczycielem. Jednocześnie małżonek pozwanej J. G. (1) oświadczył, że zapoznał się z brzmieniem umowy poręczenia i wyraził zgodę na jej zawarcie.

dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 132-133; oświadczenie współmałżonka, k. 140; oświadczenie współmałżonka kredytobiorcy, k. 142.

Pismem z dnia 24 września 2014 r. (...) Bank S.A. w W. wypowiedział dłużnikom umowę kredytu w części dotyczącej terminów i warunków spłaty zadłużenia, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Przeterminowane zadłużenie w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu wynosiło: 17.662,32 zł. Pismo zostało skutecznie doręczone dłużnikom w dn. 29 września 2014 r.

dowód: wypowiedzenie umowy kredytowej, wraz z dowodami doręczenia, k. 36-47.

Pismem z dnia 22 stycznia 2015 r., w związku z wystąpieniem opóźnień w terminowym spłacaniu rat kredytu, powodowy bank wezwał dłużników (B. G. i J. G. (1) prowadzących działalność gospodarczą pod firmą Apteka Centrum (...) S.C. w L.) i poręczycielkę (pозwaną) do spłaty zaległych należności i dalszej terminowej spłaty. Opóźnienie w spłacie na dzień 22 stycznia 2015 r. wynosiło kwotę 13.219,11 zł.

dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty z dn. 22 stycznia 2015 r., k. 57-63.

Pismem z dnia 24 lutego 2015 r. powodowy bank wypowiedział pozwanej, która jest poręczycielem umowę kredytu w części dotyczącej terminów i warunków spłaty zadłużenia, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Przeterminowane zadłużenie w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu wynosiło: 17.874,85 zł. Pismo zostało skutecznie doręczone poręczycielce w dn. 5 marca 2015 r.

dowód: wypowiedzenie umowy kredytowej dłużnikom i poręczycielce, wraz z dowodami doręczenia, k. 36-47.

Pismem z dnia 22 lutego 2016 r. powodowy bank wystosował do dłużnika Apteka Centrum (...) S.C. w L. i poręczycielki D. G. ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, wzywając do zapłaty kwoty 122.167,99 zł tytułem spłaty całości

należnego bankowi wymagalnego zadłużenia. Wezwanie zostało skutecznie doręczone poręczycielce w dniu 4 marca 2016 r.

dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dn. 22 lutego 2016 r., wraz z dowodem doręczenia, k. 48-52.

Pismem z dnia 12 kwietnia 2017 r. pozwana złożyła oświadczenie o dostąpieniu od umowy.

dowód: oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dn. 12 kwietnia 2017 r., k. 121.

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych z dnia 13 maja 2016 r., zadłużenie dłużników wynikające z tytułu umowy poręczenia cywilnego nr (...) z dnia 16 stycznia 2012 r. udzielonego przez pozwaną za zobowiązania z tytułu umowy kredytu nr(...)udzielonego Aptece Centrum (...).C wynosi na dzień 13 maja 2016 r. 124.568,46 zł.

dowód: wyciąg z ksiąg bankowych z dn. 13 maja 2016 r., k. 53.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dokumenty prywatne i urzędowe, których autentyczność i wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanej, uznając iż okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione na podstawie już przeprowadzonych dowodów (art. 217 §3 k.p.c.)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie w dniu 16 stycznia 2012 r. dłużnicy J. G. (1) i B. G., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Apteka Centrum (...) S.C. zawarli umowę kredytu (...) z (...) Bank S.A. w W.. W celu zabezpieczenia kredytu została zawarta umowa poręczenia Nr (...), w której D. W. udzieliła bankowi poręczenia za zobowiązania dłużników J. G. (1) i B. G. z tytułu umowy kredytu, zobowiązując się względem banku wykonać wszelkie zobowiązania za dłużników w przypadku, gdy dłużnicy nie wykonają ciążących na nich zobowiązań w terminie i na warunkach określonych w umowie kredytu.

Zgodnie z art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Natomiast zgodnie z treścią art. 876 § 2 k.c. oświadczenie woli poręczyciela dla swej ważności wymaga formy pisemnej (forma ad solemnitatem).

Stosownie do art. 881 k.c. w braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny. Zgodnie z poglądem funkcjonującym w doktrynie i orzecznictwie poręczenie jest zabezpieczeniem akcesoryjnym. Akcesoryjność poręczenia należy rozumieć jako powiązane z zabezpieczonym zobowiązaniem głównym. (zob. K. Osajda, „Kodeks cywilny. Komentarz”, 2017, Legalis). Należy wskazać na stanowisko zaprezentowane w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 stycznia 2004 r., sygn. akt I ACa 401/03: „w braku przeciwnego zastrzeżenia poręczenie ma charakter akcesoryjny, a nie subsydiarny, co oznacza to, że poręczyciel odpowiada jak współdłużnik solidarny (art. 881 k.c.), a zatem jego dług staje się wymagalny z chwilą, gdy dłużnik główny opóźni się ze spełnieniem swego świadczenia.”

W przedmiotowej sprawie strona powodowa przedłożyła umowę poręczenia z dnia 16 stycznia 2012 r., pod którą widnieje podpis pozwanej w miejscu przeznaczonym na podpis poręczyciela. W ocenie Sądu strona powodowa sprostала ciążącemu na niej obowiązkowi udowodnienia (wynikającemu z art. 6 k.c.), iż umowa poręczenia została prawidłowo zawarta. Pozwana w dacie zawierania umowy kredytu i umowy poręczenia pozostawała w związku małżeńskim z kredytobiorcą J. G. (2). Postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało, że czynność prawna w postaci zawarcia umowy kredytu została dokonana za zgodą pozwanej jako małżonki dłużnika, która podpisała stosowne dokumenty w tym zakresie i została ustanowiona poręczycielem umowy kredytu nr(...)na mocy skutecznie zawartej umowy poręczenia.

Umowa poręczenia nie jest umowa konsumencką i nie znajdują do niej przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014 r. poz. 827), jak również obowiązującej w dacie zawierania umowy poręczenia ustawy z dnia 2 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. 2000 nr 22 poz. 271). Należy uznać za chybione twierdzenia pozwanej, iż w dacie zawarcia umowy kredytu była uważana za konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. Przedmiotowe poręczenie związane było z prowadzoną przez kredytobiorcę działalnością gospodarczą, a jego dochody jako małżonka pozwanej wchodziły do majątku wspólnego.

Odstąpienie od umowy poręczenia jest możliwe tylko w przypadku gdy umowa przewiduje prawo jednej lub obu stron odstąpienia od umowy. Umowa poręczenia, która została prawidłowo zawarta przez pozwaną nie przewiduje takiej klauzuli. W okolicznościach niniejszej sprawy oświadczeniu o odstąpieniu od umowy nie może zostać uznane za skutecznie złożone. W ocenie Sądu umowa poręczenia została zawarta w sposób prawidłowy i wobec niewywiązania się ze zobowiązania wobec banku przez kredytobiorców - pojawia się odpowiedzialność pozwanej jako poręczyciela. Wysokość zobowiązania nie była przez pozwaną kwestionowana.

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku, biorąc za podstawę przywołane przepisy

O kosztach procesu orzeczono w pkt II. sentencji na podstawie art. 98 § 1 i 3 i art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na poniesione przez powoda koszty procesu złożyły się: opłata od pozwu (6. 229 zł), opłata od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda (7. 200 zł) ustalone w oparciu o § 2 pkt 6 i § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015 poz. 1804 w brzmieniu obowiązującym do dnia 26.10.2016 r.). Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 13.446 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, o czym orzekł w punkcie II. sentencji wyroku.

W pkt III. sentencji wyroku Sąd przyznał adwokatowi W. B. od Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę w wysokości 4.428 zł, ustaloną na podstawie § 8 pkt 6 i § 4 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata urzędu (Dz. U. z 2015 r. poz. 1801), powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.